

නව සම්ප්‍රදායක් ඇති වීම

ශ්‍රී ලංකාවේ සම්ප්‍රදායික ප්‍රධාන ආහාරය වන ව්‍යාංජන සමඟ බතෙහි රස දැන් කෙමෙන් කෙමෙන් වෙනස් වෙයි. දැන් පෙරට වැඩියෙන් මාළු, එක් නියත ව්‍යාංජනයක් බවට පත්වී ඇති හෙයිනි.

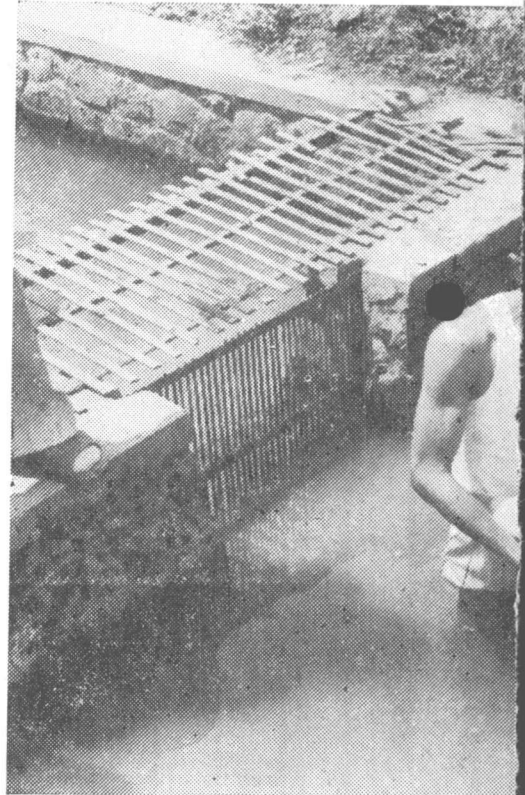
මාළු වලින් ලැබෙන ප්‍රෝටීන් වල වැදගත්කම ලාංකිකයෝ මැනවින් දනිති. එහෙත් ප්‍රශ්නය වී ඇත්තේ, එය වැඩියෙන්ම අවශ්‍ය — ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන් — ජනතාවට නිතිපතා මාළු මිලදී ගැනීමට වත්කමක් නොමැති වීමය.

මුහුදු කරයේ සිට රට මැද පිහිටි ගම් වලට මාළු ගෙනෙන විට, බණිප් තෙල් මිල, මාළු කල් තබා ගැනීමේ හා බෙදා හැරීමේ ප්‍රශ්න නිසා පුප්පතුනට ඒවා මිලදී ගැනීමට නොහැකි තරම් මිල ඉහළ යයි.

විදේශයන්හි ද අන්තර්ගත බලා ඇති ආකාරයට මෙයට විසඳුම මිරිදිය මසුන් ඇති කිරීමයි. එහෙත් මිරිදිය මසුන් ඇතිකිරීමේ පුළුල් සම්ප්‍රදායක් ශ්‍රී ලංකාවේ නොවීය. මෙතෙක් පැවති නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලි අකාර්යක්ෂම එකක් වූ නිසා වැඩිවන ඉල්ලුම් සපුරා ලීමට සමත් නොවීය. මෙම පරතරය පිරවීම සඳහා එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවර්ධන වැඩ සටහනේ සහ ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයේ ආධාරය ඇතිව සිවර අමාත්‍යාංශය, දිවයින මුළුල්ලේ සිටින ගොවීන් හා සිවරයින් අතර මිරිදිය මසුන් ඇතිකිරීමේ දීප ව්‍යාප්ත වැඩ පිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කරයි.

මෙවරින් වටා 16,000 ක් වූ වාර්ෂික මිරිදිය මසුන් නිෂ්පාදනය වසර තුනකදී 50,000 දක්වා තුන් ගුණයකින් වැඩි කිරීම මෙම වැඩ පිළිවෙලේ අරමුණ වෙයි. එහෙත් වටා 2,16,000 ක් වන මුහුදු මාළු නිෂ්පාදනය තවමත් දිවයිනේ ප්‍රමුඛතාවය ලබාගෙන ඇත.

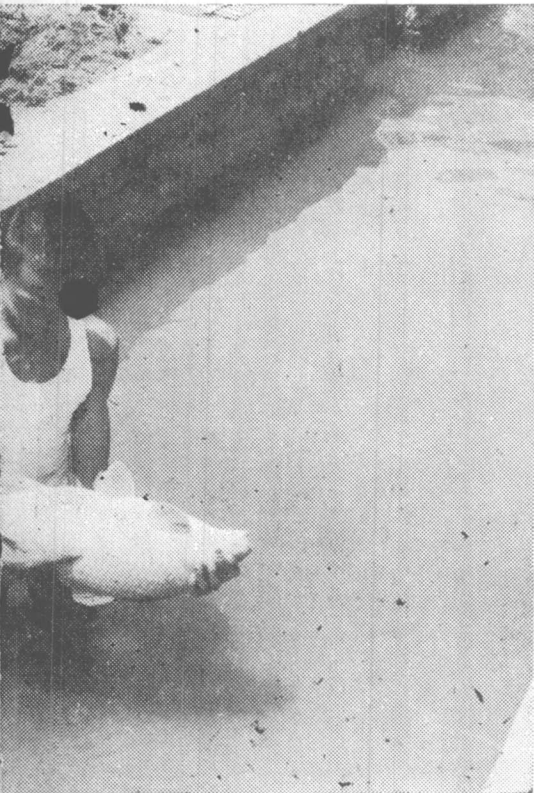
මෙම පරතරය පිරවීමේ අරමුණින් රජය වැව් වල විද්‍යානුකූලව මසුන් ඇති කිරීමේ වැඩ සටහන් හතරක් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. මේ යටතේ මසුන් ඇති කරන්නන්ට විද්‍යාත්මක පුහුණුවක් ලබාදෙන,

මසුන් බෝ කිරීමේ ව්‍යාපාරය අතිශයින් විධිමත් කරනු ඇත. මෙම ව්‍යාපාරය තුළින් විශාල ආර්ථික මධ්‍යම පරිමාණයේ වැව්වල අස්වැන්න වැඩි කිරීමට අදහස් කර ඇත.

මිරිදිය ජලයෙහි මසුන් බෝ කිරීම සඳහා ජලාශයේ කොටසක් කොටුකර මසුන් නිෂ්පාදනය කිරීමේ ක්‍රමය පිලිපීනය, තායිලන්තය, ඉන්දුනීසියාව, හොංකොං සහ සිංගප්පූරුව වැනි රටවල දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ භාවිතා කර ඇත. මේ ලෙස සම වයසේ සතුන් කොටුකර සැදීම නිසා වැඩිමල් මසුන් මගින්

නිකල මිරිදිය මසුන්

කුඩා පැටවුන් නැතිවීමේ අන්තරාය නැතිවී යයි. මගින් නිෂ්පාදනයෙන් 90%කටත් වඩා අස්වැන්න පොලා ගත හැකියි. එයට අමතරව ජලාශයකින් හෝ වැවකින් ගලා යන වතුරකට ද වඩා අඩුවියදමකින් මසුන් අල්ලා ගත හැකිය. එමෙන්ම මෙබඳු ක්‍රමයක් තුළින් නොනවත්වාම නිෂ්පාදනය වන නිසා නිෂ්පාදන සැපයුම හා ආදායම බාධාවක් නැතිව ලැබේ.

වතුරෙහි පාවෙන රාමුවකට අමුණන ලද නයිලෝන් දූල් මගින් වැව් හෝ ජලය බෙද වෙන් කිරීම තුළින් කුඩා මසුන් ආරක්ෂා සහිතව රඳවා ගත හැකිය.

මසුන් මෝරන විට අස්වැන්න නෙලා ගත හැකිය. නිලාපියා, කාප්පයා වැනි මසුන් වර්ග ගණනාවක් මේ සඳහා සුදුසුය. කාප්පයන් නිෂ්පාදනය කිරීමේ ඇති ප්‍රශ්න නිසා ශ්‍රී ලංකාවෙහි මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා නිලාපියා තෝරාගෙන ඇත.

නිලාපියා ප්‍රධාන වශයෙන් පැලෑටිආශ්‍රිත ආහාරයට ගනී. ඔවුන් උණුසුම් කාල ඉණයක් හා විවිධ අප ද්‍රව්‍යයන් ඇති ශ්‍රී ලංකාවේ ජලාශයන්ට අතිශයින් සුදුසුය. එමෙන්ම ඔවුන් ඉතා අඩු වියදමකින් නිෂ්පාදනය කල හැකි නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ දුප්පත් ජනතාවට ලබා ගත හැකි මිලකට අලෙවි කල හැකිය.

කැනේඩියානු විද්‍යා ලේඛක

මාර්ක් රොජර්ස් විසිනි

වැව් ආශ්‍රිතව ජීවත් වන ගොවීන් මිරිදිය මසුන් නිෂ්පාදනයෙහි ලා උනන්දු කර විමට කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය වැඩ පිළිවෙලක් ඉදිරිපත් කර ඇත. රට මැද ජීවත් වී එක් කාලයක් මුහුදෙහි මසුන් අල්ලන සංචාරක ධීවරයන්ට මෙම කර්මාන්තයෙන් ලාභයක් උපදිනැයි පෙනුනහොත් මෙම ක්‍රමය දෙසට නැඹුරු වනු ඇත.

මෙම ක්‍රියාදාමය ඇත්ත වශයෙන්ම සංකීර්ණය. වෙනත් ආසියානු රටවලට ගැලපෙන දේ ශ්‍රී ලංකාවට අවශ්‍යයෙන්ම ගැලපෙන්නේ නැත. එනිසා ශ්‍රී ලංකාවේ තත්වයන්ට අනුරූප වන ආකාරයට කරුණු හැදෑරීමේ මුල් පියවර දීම අමාත්‍යාංශය විසින් ආරම්භ කොට ඇත.

එහි දෙවෙනි පියවරේ ප්‍රායෝගික ප්‍රශ්න අධ්‍යයනය කිරීම තාක්ෂණික සංවර්ධනයේ පළමු අත්හද බැලීම 1980 සැප්තැම්බර් මාසයේදී ආරම්භ කොට ඇත. බොහෝ ප්‍රශ්න අන්තර්ගතවූ හෙයින් ප්‍රතිඵල සම්පූර්ණයෙන්ම නිගමනය කළ නොහැකිය. මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය ඒකක 12 බැගින් ප්‍රදේශ 4 ක

ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. උඩවලව, පොලොන්නරුව, මුරුතවෙල සහ නුවරඑළිය. මහ කන්නෙහි ඇතිවන සුළං නිසා දළ රාමු කැඩී බිදී යාමෙන් මසුන් පැන යන බව සොයා ගෙන ඇත. මේ හැරුණු විට බෙදහැටීමේ ප්‍රශ්නද මෙම කර්මාන්තයට බාධාවක් වී තිබේ.

පළමු අත්හද බැලීමෙහි ඇති වැරදි පර්යේෂකයන් තේරුම් ගෙන ඇත. උද්භ්‍රමණයක් ලෙස පිලිපිනයේ භාවිතා කළ රාමු වෙනුවට උණබම්බු රාමු යොදා ගන්නා ලදී. කලින් භාවිතා කළ ලෝහමය උපකරණයන් ජලයෙහි පාවීමට භාවිතා කරන ලද අංග නිසා ව්‍යුහය දුර්වල වන බව පෙනී යන හෙයින් ඒ වෙනුවට උණ බම්බු භාවිතා කරන ලදී. මේ සඳහා යොදවා ගන්නා ලද ඉතාම මිළ අඩු ව්‍යුහය වන්නේ සන මීටර් 27 වර්ග යයි. එහි මෙවලවකට භාවිතා වන්නේ රු. 50 කි.

පර්යේෂකයින් කරන ලද ජීව විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ වලින් පෙනී ගිය කරුණක් නම් තිලාපියා වර්ගයේ වර්ධනය ප්‍රමාණවත් නොවන බවයි. ඒ අනුව ස්වාභාවික ආහාර මගින් පමණක් මසුන්ට ප්‍රමාණවත් වැඩිමක් නොලැබෙන බව හෙලි වී ඇත.

පර්යේෂණ වලින් පෙනී ගිය තවත් කරුණක් නම් අතිරේක ආහාර වර්ග ලබා ගැනීමේදී ආහාර සඳහා සම්පූර්ණ නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 60% ක් වැය වන බවයි. එනිසා වඩා ලාභ දයක අතිරේක ආහාර

වර්ග සපයා ගතයුතු බව පෙනී ගොස් ඇත. මෙහි අරමුණ වන්නේ අඩුමිලකට විකිණීමට හැකියාව ලබා දීමය. 1982 ජූලි මාසයේදී ඇරඹුණු දෙවැනි අත්හද බැලීමේදී සන මීටරයක සිටින මසුන් සංඛ්‍යාව (පෙර ප්‍රමාණයට වඩා) 50-75 දක්වා වැඩිකර 200-450 ප්‍රමාණයට වැඩි කරන ලදී. මේ සියලු මසුන්ට නියම අතිරේක ආහාර ද අනෙක් මසුන්ට දේශීය අඩුමිලට ඇති ආහාරද සපයන ලදී. දේශීය අඩු ද්‍රව්‍ය වලින් නිපදවන තම ආහාර මි.ගැ. රු. 2.20 ක් පමණ විය. මේ අනුව දිවයිනේ විවිධ දේශගුණික තත්වයන්ට ගැලපෙන ලෙස ආහාර සකස් කිරීම සඳහා නව අත්හද බැලීම් කරගෙන යනු ලදී.

මෙම නව කර්මාන්තය ප්‍රගතිය කරා යන ලකුණු දක්නට ලැබේ. මෙම අත්හද බැලීම දුටු ධීවරයන් මෙම කර්මාන්තය ගැන විමසුම් පවත්වති. මෙම විමසීම පරිදි එකී තාක්ෂණය පොදු ජනතාව වෙත ගෙන යාමේ අරමුණත් සපිරෙන බව පෙනේ. ව්‍යාප්ති සේවකයන් පුහුණුකර ඇති අතර අමාත්‍යාංශය මගින් මෑතකදී ගොවින් සඳහා සම්මන්ත්‍රණ පවත් වනු ලැබේ. ශ්‍රී ලාංකිකයන් වැඩි වැඩියෙන් සිය වනු ලැබේ. ශ්‍රී ලාංකිකයන් වැඩි වැඩියෙන් සිය ආහාරයට මසුන් එක් කිරීමට කැමැත්තක් දක්වති. ධීවරයන් හා ගොවින් ඒවා සැපයීමට පුලු පුලා සිටිති. අඩුවකට ඇත්තේ මසුන් නිපිපාදනය ගැන පර්යේෂණ වලින් එම කටයුතු වලට ඔවුන්ගේ මග පෙන්වීම ලැබුණු විට එයද සාර්ථක වනු ඇත.

මෙබදු ගමකට මිරිදිය මසුන්ගේ ප්‍රයෝජනය අති මහත්ය